

Asia: VN/10343/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi saaristolaksi

Lausunnonantajan lausunto

Yhteenveto kommentteistanne lausuntokoosteen laatimista varten

Keski-Suomen liitto pitää saaristolain uudistamista tarpeellisena ja kannatettavana. Voimassa oleva laki on vanhentunut eikä vastaa nykyisen toimintaympäristön tai lainsäädännön tarpeita. Vaikka saaristolaki on luonteeltaan puitelaki, se ei vähennä sen merkitystä. Laki luo edellytyksiä alueiden elinvoiman vahvistamiselle ja edistää siten osaltaan myös kansallista turvallisuutta.

Kommenttinne 1–2 §:ään sekä niiden perusteluihin

On hyvä muutos uudistaa lain sisältöä niin, että nyt myös kausiasutus sisältyy saariston asumisen käsitteeseen. Kausiasutus on nykypäivää ja sillä on merkitystä saariston elinvoiman kehittämisessä. Lisäksi luonto- ja kulttuuriarvojen nykyistä laajempi huomioiminen luo vahvat puitteet saariston vetovoiman ja elinvoimaisuuden vahvistamiselle.

Kommenttinne 3–6 §:ään sekä niiden perusteluihin

3 § Saariston käsite

Esitys selkeyttää saariston käsitettä. Pidämme tärkeänä, että myös sisämaan järviolueiden saaristomaiset manneralueet sisältyvät nyt selkeästi saariston määritelmään. Suomen ympäristökeskuksen tietoon perustuva saaristoluokitus tarjoaa hyvän ja puolueettoman pohjan saaristoluokkien määrittelylle.

4 § Saaristokunta

Saaristokunnan ja saaristo-osakunnan perusteita määritettäessä tulisi vakituisen väestön määrän ohella ottaa huomioon myös kausiasutus. Näin sääntely olisi linjassa lain tavoitesäännösten kanssa, joissa kausiasutus sisältyy saariston asumisen määritelmään.

On valitettavaa, että säännöksessä ei ole voitu antaa tarkkaa saaristokunnan määritelmää, sillä sen status kytkeytyy kiinteästi valtiosuusjärjestelmän kokonaisuudistukseen. Kun

valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistus etenee, on tärkeää varmistaa, että samalla määritellään saaristoiset kunnat ja turvataan niille mahdollisuus korotettuun valtionosuuteen.

5§ Ei lausuttavaa.

6§ Kuntien ja hyvinvointialueiden palvelut saaristossa

Palveluita tarvitsevat vakituisen asutuksen ohella myös kausiasukkaat.

Kommenttinne 7–8 §:ään sekä niiden perusteluihin

Ei lausuttavaa

Kommenttinne 9–10 §:ään sekä niiden perusteluihin

Säännökset korostavat saariston huomioimista suunnittelussa, tukitoimissa, päätösten valmistelussa ja päätöksenteossa. Veloitteen toteutumista tukee 9 §:n 4 momentissa säädetty seurannan järjestäminen, mutta se ei saa jäädä lain ”kuolleeksi kirjaimeksi”. On tärkeää täsmentää, kenellä on vastuu seurannan toteuttamisesta.

Kommenttinne 11–12 §:ään sekä niiden perusteluihin

Ei lausuttavaa

Kommenttinne 13–14 §:ään sekä niiden perusteluihin

Ei lausuttavaa

Kommenttinne vaikutuksista (luku 4.2 Pääasialliset vaikutukset)

Ei lausuttavaa

Kommenttinne yleisperusteluista (luvut 1–12, lukuun ottamatta lukuja 4.2 Pääasialliset vaikutukset ja 7 Säännöskohtaiset perustelut)

Ei lausuttavaa

Kommenttinne saaristoasian neuvottelukuntaa koskevasta valtioneuvoston asetuseronnoksesta

Parlamentaarinen saaristoasiain neuvottelukunnan ja sen sihteeristön työskentely on ollut aktiivista ja vuorovaikutteista. Työssä ovat korostuneet hyvällä tavalla eri hallinnonalojen ja saaristoa edustavien tahojen (asukkaat, järjestöt) yhteistyö saariston ja saaristomaisten alueiden huomioimisessa niin suunnittelussa kuin päätöksenteossakin. Pidämme tärkeänä, että parlamentaarinen saaristoasiain neuvottelukunnan ja sen sihteeristön työ jatkuu ja että niissä on nimettyä eri saaristoalueiden edustus.

Peräaho Pirjo
Keski-Suomen liitto